EELNÕU
18.11.2026

VABARIIGI VALITSUS
MÄÄRUS

Riigi kriisiplaani ning püsiva kriisiülesandega asutuse ja isiku, sealhulgas elutähtsa teenuse osutaja ja kohaliku omavalitsuse üksuse kriisiplaani nõuded ning nende koostamise, muutmise, kasutusele võtmise ja rakendamise täpsem kord

Määrus kehtestatakse kriisiolukorra ja riigikaitse seaduse § 19 lõike 6 ning § 20 lõigete 15 ja 16 alusel.

1. peatükk
ÜLDSÄTTED

§ 1. Kohaldamisala
(1) Määrust kohaldatakse riigi kriisiplaanile ning püsiva kriisiülesandega asutuse ja isiku, sealhulgas elutähtsa teenuse osutaja ja kohaliku omavalitsuse üksuse kriisiplaanile (edaspidi ka *plaan*).

(2) Määrust finantssektori suhtes kohaldades arvestatakse kriisiolukorra ja riigikaitse seaduse §-s 39 sätestatud erandeid.

§ 2. Terminid
(1) Ennetav meede käesoleva määruse tähenduses on abinõu, mida rakendatakse püsiva kriisiülesande täitmise, sealhulgas elutähtsa teenuse osutamise häire või katkestuse vältimiseks või selle riski vähendamiseks.

(2) Leevendav meede käesoleva määruse tähenduses on püsiva kriisiülesande täitmise, sealhulgas elutähtsa teenuse osutamise katkestuse või häire lahendamisel rakendatav abinõu, millega takistatakse negatiivse mõju laienemist või vähendatakse negatiivset mõju.

§ 3. Kriisiplaanide süsteem
(1) Kriisiplaanid moodustavad omavahel seotud plaanide süsteemi, milles:
1) riigi kriisiplaanis määratakse üleriigilised kriisiolukorra lahendamise eesmärgid, prioriteedid, peamised ülesanded, vastutajad ja võimed ning juhtimise ja koostöö korraldus;
2) ministeeriumi, valitsusasutuse ja kohaliku omavalitsuse üksuse kriisiplaanis täpsustatakse riigi kriisiplaani rakendamist vastava asutuse vastutusvaldkonnas;
3) muu püsiva kriisiülesandega asutuse või isiku kriisiplaanis seostatakse vastavale asutusele või isikule pandud kriisiülesande täitmine tema tegevuse, võimete ja koostöö korraldusega.

(2) Riigi kriisiplaan on täidesaatva riigivõimu asutuste ja kohaliku omavalitsuse üksuste kriisiplaanide koostamise üleriigiline lähtealus. Riigi kriisiplaan ei muuda asutuse ega isiku seadusest tulenevat pädevust.

(3) Ministeerium seostab oma kriisiplaanis riigi kriisiplaanist tulenevad eesmärgid, prioriteedid ja ülesanded oma valitsemisala tegevuste, võimete, piirangute ja koostöö korraldusega.

(4) Püsiva kriisiülesandega asutus või isik, kellele riigi kriisiplaan vahetult ülesannet ei määra, lähtub kriisiplaani koostamisel tema tegevusvaldkonda või kriisiülesande täitmist reguleerivatest õigusaktidest, asjakohasest riskianalüüsist, tema tegevust mõjutavast kõrgema tasandi kriisiplaanist ja koostöökokkuleppest.

(5) Madalama tasandi kriisiplaan peab olema kooskõlas kõrgema tasandi kriisiplaaniga selles osas, milles kõrgema tasandi plaan määrab plaani koostajale eesmärgi, prioriteedi, kriisiülesande, võime kasutamise tingimuse või koostöökohustuse.

(6) Riigikantseleil on õigus saada püsiva kriisiülesandega asutuselt või isikult kriisiplaan või selles sisalduvat teavet eri plaanide kooskõla tagamiseks.

(7) Kriisiplaanide vastuolu lahendatakse võimaluse korral plaanide koostamise ja kooskõlastamise käigus. Seadusest tuleneva pädevuse vastuolu ei lahendata kriisiplaaniga.

§ 4. Kriisiplaani üldnõuded

(1) Kriisiplaan peab olema:
1) eesmärgipärane ja rakendatav;
2) proportsionaalne kriisiplaaniga hõlmatud ohtude, kriisiülesannete ja nende täitmisega seotud riskide suhtes;
3) piisavalt selge, et seda saaks rakendada kiireloomulises ja puuduliku teabega olukorras;
4) kooskõlas kriisiplaani koostaja pädevuse ja tegelike võimetega, sealhulgas personal, vahendid ja varud;
5) ajakohane ning kriisiplaani rakendavatele isikutele vajalikus ulatuses kättesaadav.

(2) Kriisiplaan võib koosneda põhidokumendist, tegevusvaldkonna- või ohupõhistest osadest ning lisadest. Piiratud juurdepääsuga teavet sisaldava kriisiplaani koostamisel ja käitlemisel järgitakse vastavalt asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teabe või salastatud teabe kaitse nõudeid. Sellise teabe võib esitada eraldi osas või lisas.

(3) Kui käesolevas määruses sätestatud nõue ei ole konkreetse kriisiplaani eesmärki, ulatust või kriisiülesannet arvestades kohaldatav, märgitakse see kriisiplaanis koos lühikese põhjendusega. Kohaldamatuks ei või lugeda nõuet, mis tuleneb vahetult kriisiplaani koostaja kriisiülesandest või elutähtsa teenuse toimepidevuse nõudest.

(4) Riigi, ministeeriumi ja valitsusasutuse kriisiplaani osa või lisana esitatakse tegevuskujustus, mis on kriisiplaani kirjeldav tekstiline ja visuaalne tervik, mis seob lähteolukorra, soovitud olukorra, eesmärgid, tegevussuunad, etapid, kriitilised tingimused ja otsustuskohad.

(5) Kriisiplaanis nähakse ette asenduslahendus vähemalt sellise juhtimisfunktsiooni, sidevahendi, infosüsteemi, tegevuskoha või kriitiliste vajaduste kohta, mille puudumine võib takistada kriisiülesande täitmist.

2. peatükk
RIIGI KRIISIPLAAN

§ 5. Riigi kriisiplaani eesmärk ja sisu

(1) Riigi kriisiplaani eesmärk on valmistada ette riigi koordineeritud tegevus riigi julgeolekut või põhiseaduslikku korda ähvardava ohu tõrjumiseks ja suure mõjuga tsiviilkriisi lahendamiseks ning tagada riigi ja ühiskonna toimimine kriisiolukorras.

(2) Riigi kriisiplaan sisaldab vähemalt:
1) kriisiplaani eesmärki, ulatust ja seost riigi julgeolekut või põhiseaduslikku korda ähvardavate ohtude ning üleriigilise riskianalüüsiga;
2) planeerimise aluseks olevaid ohustsenaariume, hinnanguid, oletusi ja piiranguid;
3) kriisiolukorra lahendamise strateegilisi eesmärke, soovitud tulemust ja prioriteete;
4) kriisiplaani või selle osa kasutusele võtmise tingimusi ja korda;
5) kriisiolukorra lahendamise juhtimise ja asutustevahelise koostöö korraldust;
6) täidesaatva riigivõimu asutuste peamisi kriisiülesandeid ja nende täitmisel saavutatavaid tulemusi;
7) kriisiülesannete täitmiseks vajalikke võimeid, sealhulgas personali, vahendeid, varusid ja teenuseid, ning piiranguid;
8) kohaliku omavalitsuse üksuste, elutähtsa teenuse osutajate ja muude isikute kriisiplaani rakendamises osalemise üldist korraldust;
9) elanikkonnakaitse tegevusi;
10) avalikkuse teavitamise ja kommunikatsiooni korraldust;
11) teabevahetuse, olukorrapildi loomise ja aruandluse korraldust;
12) rahvusvahelise abi taotlemise, vastuvõtmise ja kasutamise ning vajaduse korral vastuvõtva riigi toetuse üldist korraldust;
13) olukorra muutust näitavaid keskseid indikaatoreid ja Vabariigi Valitsuse otsustamist eeldavaid asjaolusid;
14) kriisiplaani rakendamise lõpetamise ning tavapärasele töökorraldusele või taastamisetappi ülemineku üldist korraldust.

(3) Riigi kriisiplaanis määratakse iga selles käsitletava täidesaatva riigivõimu asutuse püsiva kriisiülesande kohta vähemalt:
1) ülesande täitmise eest vastutav asutus;
2) ülesande eesmärk ja oodatav tulemus;
3) ülesande täitmist toetavad asutused ja isikud;
4) peamised võimed, sealhulgas personal, vahendid ja varud;
5) ülesande alustamise tingimus ning vajaduse korral valmisoleku saavutamise tähtaeg;
6) ülesande täitmise olulisemad sõltuvused ja piirangud.

§ 6. Riigi kriisiplaani koostamine

(1) Riigi kriisiplaani koostamist juhib Riigikantselei.

(2) Riigikantselei koostab enne planeerimise alustamist planeerimisülesande, milles määrab vähemalt:
1) planeerimise eesmärgi ja ulatuse;
2) planeerimise lähtealused;
3) osalevad asutused ja isikud;
4) koostamise tähtaja ja töökorralduse;
5) kriisiplaani osade salastatuse või muu juurdepääsupiirangu vajaduse.

(3) Ministeerium ning muu planeerimisse kaasatud asutus ja isik osalevad riigi kriisiplaani koostamisel ning esitavad Riigikantseleile oma pädevuse piires vähemalt:
1) ohustsenaariumid ja mõjuanalüüsi;
2) ettepaneku eesmärkide, prioriteetide ja ülesannete kohta;
3) andmed olemasolevate ja kasutatavate võimete ja teenuste, sealhulgas rahvusvahelise abi vajaduse kohta;
4) teadaolevad võimelüngad, sõltuvused ja piirangud;
5) ettepaneku koostöö-, juhtimis- ja teabevahetuse korralduse kohta.

(4) Riigi kriisiplaani ja sellest vahetult lähtuvate ministeeriumide kriisiplaanide koostamine korraldatakse paralleelplaneerimisena, kui planeerimisülesandes ei nähta kriisiplaani ulatusest, kiireloomulisusest või teabe kaitsmise vajadusest tulenevalt ette teistsugust planeerimise korraldust.

(5) Riigiasutustevaheline õiguslik vaidlus lahendatakse Vabariigi Valitsuse seaduse §-s 101 sätestatud korras. Muu oluline lahendamata erimeelsus, mis takistab riigi kriisiplaani koostamist, esitatakse Riigikantselei kaudu otsustamiseks Vabariigi Valitsusele ulatuses, milles küsimus kuulub Vabariigi Valitsuse pädevusse.

(6) Riigi kriisiplaani kehtestab Vabariigi Valitsus korraldusega.

§ 7. Riigi kriisiplaani ajakohasuse hindamine ja plaani muutmine
(1) Riigikantselei korraldab riigi kriisiplaani tervikliku läbivaatamise vähemalt üks kord kolme aasta jooksul. Tervikliku läbivaatamise tulemusel otsustatakse kriisiplaani muutmise või muutmata jätmise vajadus.

(2) Riigikantselei hindab koos riigi kriisiplaanis kriisiolukorra lahendamise eest vastutavate asutustega vähemalt üks kord aastas:
1) kriisiplaani lähtealuste kehtivust;
2) ülesannete, kontaktandmete, võimete ajakohasust;
3) kriisiplaanis kirjeldatud koostöökokkulepete kehtivust;
4) õppuse, kriisiolukorra või muu sündmuse järel tuvastatud muutmisvajadust.

(3) Riigi kriisiplaani muudetakse sisuliselt, kui:
1) muutub kriisiplaani või selle lähtealuseid mõjutav seadus, ohuhinnang või üleriigiline riskianalüüs;
2) muutub Vabariigi Valitsuse eesmärk või prioriteet;
3) muutub kriisiülesanne, selle täitja, juhtimiskorraldus või oluline võime;
4) kriisiplaani rakendamisel või õppusel ilmneb oluline võimelünk;
5) kriisiplaanis kirjeldatud lahendus ei ole enam teostatav või piisav.

(4) Riigikantselei algatab lõikes 3 nimetatud asjaolu ilmnemisel riigi kriisiplaani sisulise muutmise viivitamata. Muudatus valmistatakse ette kuue kuu jooksul, kui Vabariigi Valitsus ei määra lühemat tähtaega.

(5) Riigi kriisiplaani sisulise muudatuse kehtestab Vabariigi Valitsus.

(6) Riigikantselei hoiab riigi kriisiplaani rakendamiseks vajalikke kontaktandmeid ja muud rakenduslikku tehnilist teavet kriisiplaanist eraldi ning ajakohastab seda teabe muutumisel. Sellise teabe ajakohastamist ei käsitata riigi kriisiplaani muutmisena.

§ 8. Riigi kriisiplaani kasutusele võtmine ja rakendamine
(1) Riigi kriisiplaan või selle osa võetakse kasutusele Vabariigi Valitsuse otsusega.

(2) Riigi kriisiplaani võetakse kasutusele kriisiolukorra ajal selle lahendamiseks või enne kriisiolukorda seda põhjustada võiva ohu tõrjumiseks.

(3) Riigi kriisiplaani kasutusele võtmise otsuses märgitakse vähemalt:
1) kasutusele võetava kriisiplaani osa, kui plaan võetakse kasutusele osaliselt;
2) kasutusele võtmise eesmärk ja ulatus;
3) kriisiolukorra lahendamise eest vastutav asutus;
4) prioriteedid kriisiolukorra lahendamisel;
5) aruandluse ja otsuse ülevaatamise kord.

(4) Riigikantselei koordineerib riigi kriisiplaani rakendamist ja jälgib Vabariigi Valitsuse riigi kriisiplaani rakendamist puudutavate otsuste täitmist.

(5) Riigi kriisiplaani või selle osa rakendamine lõpetatakse Vabariigi Valitsuse otsusega või kriisiplaanis määratud tingimustel ja korras. Otsuses määratakse vajaduse korral taastamistegevuse, järelhindamise ja täitmata ülesannete edasise täitmise korraldus.

3. peatükk
PÜSIVA KRIISIÜLESANDEGA ASUTUSE JA ISIKU KRIISIPLAAN

§ 9. Püsiva kriisiülesandega asutuse ja isiku kriisiplaani sisu
(1) Püsiva kriisiülesandega asutuse ja isiku kriisiplaan sisaldab kriisiolukorra ja riigikaitse seaduse § 20 lõikes 1 sätestatut kirjeldades vähemalt järgmist:
1) kriisiplaani eesmärk, ulatus ja koostamise alused;
2) kriisiplaaniga hõlmatud kriisiülesanded ja ohustsenaariumid;
3) kriisiplaani või selle osa kasutusele võtmise tingimused ja kord ning plaani rakendamise lõpetamise tingimused ja kord;
4) valmisolekutaseme muutmise seos kriisiplaani või selle osa kasutusele võtmisega;
5) lahendamise eesmärgid ja oodatavad tulemused;
6) olukorrapildi loomise ja aruandluse kord ning olukorra muutust näitavad indikaatorid;
7) lahendamise juhtimisstruktuur ja -korraldus, sealhulgas juhi ja tema asendaja määramine;
8) kriisiolukorraga kaasnevate kriitiliste tegevuste loetelu ja otsustuskohad;
9) kaasatavate asutuste ja isikute vahel kokkulepitud ülesanded ja tõenäoline lahenduskäik;
10) vajalikud võimed, sealhulgas personal, vahendid ja varud, ning nende kasutusele võtmise tingimused;
11) asutuste ja isikute vahelise teabevahetuse korraldus;
12) kommunikatsiooni korraldus, sealhulgas avalikkuse teavitamine;
13) elanikkonnakaitse tegevused;
14) kriisiülesannete täitmist piiravad asjaolud ja sõltuvused;
15) ennetavad ja leevendavad meetmed;
16) vajaduse korral rahvusvahelise abi vajadus ning selle kaasamise, vastuvõtmise ja kasutamise korraldus;
17) vajaduspõhised ohustsenaariumist lähtuvad tegevus- ja taastekavad.

(2) Lisaks lõikes 1 sätestatule kirjeldab elutähtsa teenuse toimepidevuse korraldaja või tema kriisiolukorra ja riigikaitse seaduse § 82 lõike 4 alusel määratud asutus oma kriisiplaanis elutähtsa teenuse toimepidevuse tagamiseks vajalikke tegevusi elutähtsa teenuse pikaajalise, raskete tagajärgedega või muu suure mõjuga katkestuse või selle ohu korral.

(3) Iga kriisiülesande täitmiseks kavandatud kriitilise tegevuse kohta määratakse:
1) vastutaja;
2) täitja ja toetaja;
3) alustamise tingimus;
4) oodatav tulemus;
5) täitmise aeg või ajaline järjestus;
6) vajalik võime;
7) tegevuse ebaõnnestumise või vajaliku võime puudumise korral kasutatav alternatiiv.

(4) Personali osas tuleb hinnata kriisiülesande täitmiseks vajaliku personali optimaalset arvu ning määrata personali kriisirollid, võimalikud asendused ning vajalikud teadmised ja oskused. Vajaduse korral määratakse kriisiplaanis kriisiülesandega ameti- ja töökohtade määramise tingimused ja ulatus.

(5) Kui kriisiplaani koostaja rakendab kriisiolukorra ja riigikaitse seaduse § 23 lõike 9 alusel antud määrusega kehtestatud valmisolekutasemeid, määratakse kriisiplaanis valmisolekutasemete kaupa vähemalt:
1) kriisiülesande täitmiseks rakendatavad tegevused ning juhtimis- ja töökorralduse muudatused;
2) kasutusele võetavad võimed, sealhulgas personal, vahendid ja varud;
3) kriisiplaani või selle osa kasutusele võtmise tingimused, kui valmisolekutaseme muutmine eeldab plaani või selle osa rakendamist.

§ 10. Ministeeriumi kriisiplaani erinõuded
(1) Ministeeriumi kriisiplaan sisaldab lisaks §-s 9 sätestatule järgmist:
1) ministeeriumi ja tema valitsemisala püsivad kriisiülesanded;
2) riigi kriisiplaanist tulenevate eesmärkide saavutamise ning valitsemisalas prioriteetide ja ülesannete täitmise kirjeldus;
3) valitsemisala juhtimise ja asutustevahelise koostöö korraldus;
4) valitsemisala olulised võimed ja teenused;
5) valitsemisalasisesed ja valitsemisaladevahelised sõltuvused;
6) koondhinnang valitsemisala kriisiülesannete täitmiseks oluliste teenuseosutajate valmisolekule;
7) kord, mille alusel ministeerium suunab ja jälgib oma valitsemisala kriisiülesannete täitmist.

(2) Ministeerium võib riigi kriisiplaanis talle määratud ülesannet oma kriisiplaanis täpsustada, jagades selle valitsemisala asutuste pädevuse piires tegevusteks ja alaülesanneteks. Täpsustamisega ei või muuta ülesande eesmärki ega panna asutusele seaduses või selle alusel antud õigusaktis sätestamata kohustust.

(3) Ministeerium kaasab kriisiplaani koostamisse oma valitsemisala asutused ning vajaduse korral teised ministeeriumid, kohaliku omavalitsuse üksused, elutähtsa teenuse toimepidevuse korraldajad ja muud asjasse puutuvad asutused ja isikud.

§ 11. Kohaliku omavalitsuse üksuse kriisiplaani erinõuded
Kohaliku omavalitsuse üksus koostab kriisiplaani, võttes aluseks talle seaduses määratud püsivad kriisiülesanded. Kriisiplaanis määratakse kriisiülesande täitmise aeg, viis, ulatus ja muud tingimused, kui neid ei ole seaduses või selle alusel antud õigusaktis määratud.

4. peatükk
ELUTÄHTSA TEENUSE OSUTAJA KRIISIPLAAN

§ 12. Elutähtsa teenuse osutaja kriisiplaani eesmärk ja koostamise alused

(1) Elutähtsa teenuse osutaja kriisiplaani eesmärk on tagada elutähtsa teenuse toimepidevus, lahendada teenuse katkestus ning taastada teenus nõutud tasemel ja tähtaja jooksul.

(2) Elutähtsa teenuse osutaja koostab kriisiplaani, lähtudes:
1) kriisiolukorra ja riigikaitse seadusest ja käesolevast määrusest;
2) tema elutähtsa teenuse toimepidevuse riskianalüüsist;
3) elutähtsa teenuse toimepidevuse nõuetest;
4) elutähtsa teenuse toimepidevuse korraldaja või tema kriisiolukorra ja riigikaitse seaduse § 82 lõike 4 alusel määratud asutuse suunistest;
5) temale määratud kriisiülesandest;
6) teda puudutavast kõrgema tasandi kriisiplaanist ja koostöökokkuleppest.

§ 13. Elutähtsa teenuse osutaja kriisiplaani sisu

(1) Elutähtsa teenuse osutaja kriisiplaan koostatakse vähemalt nende ohustsenaariumide kohta, mille puhul riskianalüüsi kohaselt võib tekkida elutähtsa teenuse pikaajaline, raskete tagajärgedega või muu suure mõjuga katkestus või muu teenuse toimepidevust oluliselt mõjutav olukord.

(2) Sarnase tekkepõhjuse, mõju või lahendamistegevusega ohustsenaariume võib käsitleda ühises kriisiplaani osas, kui see ei vähenda plaani rakendatavust.

(3) Elutähtsa teenuse osutaja kriisiplaan sisaldab lisaks §-s 9 sätestatule vähemalt järgmist:
1) teenuse osutamiseks vajalikud kriitilised tegevused, nende minimaalne toimimistase ja taastamise prioriteetsus;
2) teenuse katkestuse lahendamise juhtimise korraldus, sealhulgas juhi ja tema asendajate nimed, ülesanded ja kontaktandmed;
3) teenuse katkestuse vältimiseks rakendatavad ennetavad meetmed ning katkestuse mõju vähendamiseks, katkestuse lahendamiseks ja teenuse taastamiseks rakendatavad leevendavad meetmed;
4) alternatiivsed tegevused juhuks, kui põhilahendust ei ole võimalik rakendada või see ei anna oodatud tulemust;
5) teenuse kasutajatele antavad käitumisjuhised;
6) teenuse katkestuse suurim prognoositav kestus ja teenuse taastamise eesmärgistatud tähtaeg;
7) teenuse taastamise järjekord ja prioriteetsed tarbijarühmad, kui need on määratud seaduse, toimepidevuse nõude või elutähtsa teenuse toimepidevuse korraldaja või tema kriisiolukorra ja riigikaitse seaduse § 82 lõike 4 alusel määratud asutuse otsusega;
8) teenuse minimaalne tase või maht, mida osutaja peab kriisiolukorras säilitama, kui see on määratud seaduse või toimepidevuse nõudega;
9) teenuse osutamise jätkamise lahendus olukorras, kus tavapärane personal, tegevuskoht, sidevahend, infosüsteem või peamine tarnija ei ole kasutatav;
10) tingimused ja ulatus, mille alusel võib tarnija, muu lepingupartner või tütarettevõte määrata kriisiolukorra ja riigikaitse seaduse § 107 lõike 5 kohaselt kindlaks kriisiülesandega töökohad ning nimeliselt või erialaliselt nendel töötamise kohustusega isikud;
11) elanikkonnakaitse alal koolitatav personal ning selle koolitamise sagedus, arvestades kriisiolukorra ja riigikaitse seaduse § 92 lõike 5 alusel kehtestatud nõudeid.

(4) Lõikes 3 nimetatud teavet käsitletakse ulatuses ja detailsusega, mis vastab riskianalüüsis tuvastatud riskidele ja sõltuvustele, teenuse katkestuse võimalikule mõjule ning teenuse osutamise ulatusele ja keerukusele.

(5) Kriisiplaanis kavandatud teenuse taastamise aeg peab arvestama elutähtsa teenuse lubatud katkestuse aega ja teenuse nõutud taset. Kui teenust ei ole osutajast sõltumatul põhjusel võimalik nõutud aja jooksul taastada, nähakse kriisiplaanis ette mõju vähendavad meetmed ja asendusteenuse või alternatiivse lahenduse kasutamine.

(6) Kriisiplaan peab olema teenuse katkestust lahendavale personalile vajalikus ulatuses kättesaadav ka siis, kui tavapärane infosüsteem või sidevahend ei toimi.

(7) Teenuse katkestuse lahendamise juht võib kiireloomulises olukorras rakendada kriisiplaanis nimetamata tegevust, kui see on vajalik teenuse katkestuse vältimiseks või lahendamiseks ja tegevus on õiguspärane.

5. peatükk
PÜSIVA KRIISIÜLESANDEGA ASUTUSE JA ISIKU KRIISIPLAANI KOOSTAMINE, KOOSKÕLASTAMINE, KINNITAMINE JA MUUTMINE

§ 14. Kriisiplaani koostamise korraldus

(1) Kriisiplaani koostava asutuse või isiku juht määrab kriisiplaani koostamise eest vastutava isiku ja vajaduse korral meeskonna ning kinnitab plaani koostamise eesmärgi, ulatuse ja lähtealused.

(2) Kriisiplaani koostamisel:
1) määratakse kriisiplaaniga hõlmatav kriisiülesanne ning asjakohased ohud või ohustsenaariumid;
2) hinnatakse kriisiülesande täitmiseks vajalikke tegevusi, võimeid, sõltuvusi ja piiranguid ning asjakohasel juhul kõrgema tasandi kriisiplaanist tulenevaid eesmärke ja prioriteete;
3) määratakse kriisiplaani rakendamiseks vajalikud tegevused ning juhtimis- ja koostöökorraldus;
4) kaasatakse asutused ja isikud, kelle ülesanne või võime on kriisiplaani rakendamiseks vajalik.

(3) Kriisiplaani koostamisse kaasatud asutus või isik osaleb teda puudutava plaaniosa koostamisel ja tagab selle rakendamisel kriisiolukorra lahendamise eest vastutavale asutusele kokkulepitud võimed. Kaitsevägi ja Kaitseliit tagavad võimed juhul, kui see ei takista riigi sõjalist kaitsmist ning osalemist kollektiivses enesekaitses või selleks valmistumist.

§ 15. Kriisiplaani kooskõlastamine ja kinnitamine

(1) Ministeeriumi kriisiplaani kinnitab minister.

(2) Valitsusasutuse ning muu püsiva kriisiülesandega asutuse või isiku kriisiplaani kinnitab asutuse või isiku juht, kui käesolevas määruses ei ole sätestatud teisiti.

(3) Kohaliku omavalitsuse üksuse kriisiplaani kinnitab valla- või linnavalitsus, kui kohaliku omavalitsuse üksuse õigusaktis ei ole sätestatud teisiti.

(4) Kohaliku omavalitsuse üksus kooskõlastab kriisiplaani Sotsiaalkindlustusameti ning Haridus- ja Teadusministeeriumiga ning esitab selle arvamuse avaldamiseks teistele asjassepuutuvatele osalistele ja lõplikuks kooskõlastamiseks Päästeametile.

(5) Kui seaduses või käesolevas määruses ei ole kriisiplaani kooskõlastamise või arvamuse küsimise korda eraldi sätestatud, kooskõlastab püsiva kriisiülesandega asutus või isik, välja arvatud ministeerium ja elutähtsa teenuse osutaja, oma kriisiplaani ministeeriumiga, kelle valitsemisalasse asutus kuulub või kelle ministri vastutusvaldkonda tema püsiv kriisiülesanne kuulub, ning küsib arvamuse plaanis nimetatud asutuselt või isikult, keda plaani rakendamine oluliselt puudutab.

(6) Kui Eesti Pank ei ole koostanud Rahandusministeeriumiga ühist kriisiplaani, esitab ta oma kriisiplaani arvamuse avaldamiseks Rahandusministeeriumile ja Finantsinspektsioonile.

(7) Ühise kriisiplaani kinnitab iga selle koostamisel osaleja suhtes tema kriisiplaani kinnitamiseks pädev isik või organ, kui seaduses või käesolevas määruses ei ole sätestatud teisiti.

§ 16. Elutähtsa teenuse osutaja kriisiplaani esitamine ja kinnitamine

(1) Elutähtsa teenuse osutaja esitab kriisiplaani ja selle sisulise muudatuse kinnitamiseks elutähtsa teenuse toimepidevuse korraldajale või tema kriisiolukorra ja riigikaitse seaduse § 82 lõike 4 alusel määratud asutusele.

(2) Elutähtsa teenuse toimepidevuse korraldaja või tema kriisiolukorra ja riigikaitse seaduse § 82 lõike 4 alusel määratud asutus hindab vähemalt:
1) kriisiplaani vastavust õigusaktidele ja elutähtsa teenuse toimepidevuse nõuetele;
2) kriisiplaani kooskõla riskianalüüsiga;
3) kriisiplaani rakendatavust ning kavandatud tegevuste piisavust;
4) teenuse taastamise eesmärgi, tähtaja ja võimete realistlikkust;
5) sõltuvuste, koostöövajaduse ja teabevahetuse piisavat käsitlemist;
6) kriisiplaanis käsitletava teabe ulatuse ja detailsuse vastavust § 13 lõikes 4 sätestatule.

(3) Elutähtsa teenuse toimepidevuse korraldaja või tema kriisiolukorra ja riigikaitse seaduse § 82 lõike 4 alusel määratud asutus võib enne kriisiplaani kinnitamist nõuda puuduse kõrvaldamist ja määrata selleks mõistliku tähtaja.

(4) Elutähtsa teenuse osutajaks määratud isik esitab kriisiplaani kinnitamiseks kriisiolukorra ja riigikaitse seaduse § 83 lõike 4 punktis 1 nimetatud tähtpäevaks.

(5) Ühise kriisiplaani kinnitab iga selle koostamisel osalenud elutähtsa teenuse osutaja suhtes tema elutähtsa teenuse toimepidevuse korraldaja või tema kriisiolukorra ja riigikaitse seaduse § 82 lõike 4 alusel määratud asutus.

§ 17. Kriisiplaani ühine koostamine

(1) Kriisiolukorra ja riigikaitse seaduse § 20 lõigetes 5, 7 ja 11 nimetatud juhtudel võivad mitu asutust või isikut koostada ühise kriisiplaani, milles määratakse:
1) kriisiplaani või selle osa kasutusele võtmise otsustamise kord;
2) ühise tegevuse juhtimise kord;
3) osalejate ülesanded ja võimed kriisiplaani rakendamisel;
4) teabevahetuse kord.

(2) Lõikes 1 nimetatud ühise kriisiplaani võib koostada, kui on täidetud üks või mitu järgmistest tingimustest:
1) täidetakse samalaadset või vahetult seotud kriisiülesannet;
2) kriisiülesande täitmine eeldab ühist juhtimist või samade võimete koordineeritud kasutamist;
3) ühine kriisiplaan on eraldi plaanidest rakendatavam;
4) riskianalüüsi kohaselt mõjutavad kriisiplaani koostajaid samad või omavahel seotud ohud ja riskid.

(3) Ühise kriisiplaani koostamisele eelneb planeerimisülesande koostamine, milles määratakse vähemalt ühise kriisiplaani koostamise eesmärk ja ulatus, osalejad, planeerimise lähtealused, koostöökorraldus ning kriisiplaani koostamise tähtaeg.

(4) Kohaliku omavalitsuse üksus ja üks või mitu elutähtsa teenuse osutajat võivad oma kriisiplaanid koostada ühise dokumendina, kui nende kriisiülesannete täitmine on omavahel seotud. Elutähtsa teenuse osutaja kriisiplaani koostatakse ühise dokumendi osana elutähtsa teenuse toimepidevuse korraldaja või tema kriisiolukorra ja riigikaitse seaduse § 82 lõike 4 alusel määratud asutuse koordineerimisel.

(5) Ühises kriisiplaanis ja ühise dokumendina koostatud kriisiplaanides peavad iga osaleja kriisiülesanded, vastutus ja võimed olema selgelt eristatavad. Ühise dokumendina koostatud kriisiplaanide puhul peab olema üheselt tuvastatav ka iga osaleja kriisiplaani sisu.

(6) Kriisiplaani ühine koostamine ega kriisiplaanide koostamine ühise dokumendina ei muuda osaleja seadusest tulenevat kriisiülesannet ega vastutust ega tema kriisiplaani kooskõlastamise, kinnitamise, kasutusele võtmise ja rakendamise korda.

(7) Ühise dokumendina koostatud kriisiplaanid kooskõlastatakse ja kinnitatakse iga osaleja kriisiplaani kohta sätestatud korras.

§ 18. Kriisiplaani ajakohasuse hindamine ja plaani muutmine
(1) Kriisiplaani koostaja vaatab kriisiplaani tervikuna läbi vähemalt üks kord kolme aasta jooksul. Tervikliku läbivaatamise tulemusel otsustatakse kriisiplaani muutmise või muutmata jätmise vajadus.

(2) Kriisiplaani koostaja hindab plaani ajakohasust vähemalt üks kord aastas ning pärast:
1) kriisiplaani kasutusele võtmist;
2) kriisiplaani või selle olulise osa läbimängimist õppusel;
3) kriisiülesannet või elutähtsa teenuse toimepidevust mõjutavat olulist sündmust;
4) kriisiülesande, pädevuse, organisatsiooni või juhtimiskorralduse muutumist;
5) riskianalüüsi või ohuhinnangu muutumist;
6) kriisiülesande täitmiseks vajaliku olulise võime või valmisoleku muutumist;
7) kõrgema tasandi kriisiplaani muutmist.

(3) Kriisiplaani muutmine algatatakse viivitamata, kui selle rakendamine ei ole enam võimalik, õiguspärane või piisav.

(4) Kui Riigikantseleil, ministeeriumil, kelle valitsemisalasse püsiv kriisiülesanne kuulub, elutähtsa teenuse toimepidevuse korraldajal või tema kriisiolukorra ja riigikaitse seaduse § 82 lõike 4 alusel määratud asutusel või Päästeametil on alust arvata, et kriisiplaani rakendamine ei ole enam võimalik, õiguspärane või piisav, võib ta teha kriisiplaani koostajale ettepaneku algatada kriisiplaani muutmine. Kriisiplaani koostaja hindab ettepanekut viivitamata ning

algatab kriisiplaani muutmise, kui esineb lõikes 3 nimetatud alus. Kui kriisiplaani koostaja muutmist ei algata, põhjendab ta seda ettepaneku tegijale.

(5) Kriisiplaani sisuline muudatus valmistatakse ette esimesel võimalusel, kuid üldjuhul kuue kuu jooksul alates muutmisvajaduse tuvastamisest.

(6) Sisuline muudatus käesoleva määruse tähenduses on kriisiplaani eesmärgi, ulatuse, kriisiülesande, juhtimis- või koostöökorralduse, olulise tegevuse või võime või kasutusele võtmise tingimuste muudatus.

(7) Kontaktandmete ja muu tehnilise teabe muutmist ei loeta kriisiplaani sisuliseks muudatuseks ning selline teave ajakohastatakse viivitamata pärast selle muutumisest teada saamist.

6. peatükk
KRIISIPLAANI KASUTUSELE VÕTMINE JA RAKENDAMINE

§ 19. Kriisiplaani kasutusele võtmine

(1) Kriisiplaan või selle osa võetakse kasutusele kriisiolukorra ajal kriisiplaanis määratud tingimustel ja korras.

(2) Püsiva kriisiülesandega asutuse või isiku kriisiplaani või selle osa võib enne kriisiolukorda võtta kasutusele seda põhjustada võiva ohu tõrjumiseks asutuse või isiku juhi otsusel, millega ta tuvastab, et selline oht esineb.

(3) Ühise kriisiplaani kasutusele võtmise otsustamise kord määratakse ühises kriisiplaanis.

(4) Kriisiplaani või selle osa kasutusele võtmisest teavitatakse plaanis nimetatud asutusi ja isikuid, kelle tegevust selle rakendamine puudutab.

(5) Kriisiplaani koostamisel osalenud asutusel ja isikul on õigus teha ettepanek kriisiplaani kasutusele võtmise ja rakendamise kohta, kui püsiva kriisiülesandega asutus või isik seda ise ei tee.

§ 20. Kriisiplaani rakendamine

(1) Kriisiplaani rakendamisel käivitatakse plaanis ette nähtud juhtimis-, koostöö- ja teabevahetuse korraldus ning plaani rakendamiseks vajalikud tegevused.

(2) Kriisiplaani rakendamine lõpetatakse kriisiplaanis määratud tingimustel ja korras.

(3) Kriisiplaani rakendamise lõpetamisest teavitatakse plaanis nimetatud asutusi ja isikuid, kelle tegevust lõpetamine puudutab.

Kristen Michal
Peaminister

Martin Herem
Kaitseminister

Keit Kasemets

Riigisekretär